

Collegebesluit

Collegevergadering: 26 mei 2020

Zaaknummer : 611874
Afdeling : Ruimtelijk Beleid
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Openbaar

ONDERWERP

Actualisatie Wegcategorisering Heemstede

SAMENVATTING

De huidige wegcategorisering voor de gemeente Heemstede is toe aan een herziening. Voorgesteld wordt een nieuwe wegcategorisering uit te werken en de participatie daarover met de bewoners op te starten. Voor wat betreft de Van Merlenlaan (inclusief de Camplaan / Valkenburgerlaan ten westen van de Heemstedse Dreef) wordt de aanwijzing als erftoegangsweg en daarmee de invoering van 30 km/uur al verder onderzocht, hetgeen de mogelijkheid geeft om eventuele aanpassingen aan de weg mee te nemen worden bij de renovatiewerkzaamheden aldaar.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

De huidige wegcategorisering voor de gemeente Heemstede is circa 20 jaar oud. De categorisering betreft een indeling van het wegennet waarbij de veiligheid voor de weggebruikers wordt verhoogd wanneer deze indeling consequent wordt doorgevoerd. De indeling van de weg wordt in overeenstemming gebracht met de gewenste functie van die weg. Een wegcategorisering geeft bijvoorbeeld aan wat de gewenste snelheid is op deze weg (30/50/70/80), of er fietspaden zijn (langs de weg, vrijliggend) of dat er oversteekvoorzieningen nodig zijn.

Met de wegcategorisering stelt de gemeente voor de wegen in haar gemeente vast wat de gewenste functie is. De categorisering dient als kader om te besluiten welke inrichting bepaalde wegen krijgen. Het kader kan toegepast worden bij onderhoudswerkzaamheden, bij knelpunten of bij vragen uit de gemeente.

Het vaststellen van de wegcategorisering is een bevoegdheid van de gemeente. Het betreft een kader en geeft de richting aan, besluitvoering vindt plaats over de afzonderlijke projecten.

BESLUIT COLLEGE

1. In te stemmen met het uitwerken van de Wegcategorisering volgens voorgestelde aanpak.
2. In de voorbereiding van het project 'vervanging riool Van Merlenlaan' ook uit te werken de mogelijkheid om de Van Merlenlaan (en daarmee ook de Camplaan/Valkenburgerlaan ten westen van de Heemstedse Dreef) te categoriseren als erftoegangsweg.
3. Het voorgenomen besluit voor te leggen aan de commissie Ruimte om haar zienswijzen kenbaar te maken (B-stuk).

Collegebesluit

Collegevergadering: 26 mei 2020

AANLEIDING

De huidige wegcategorysering is 20 jaar oud. Binnen college en raad is veel aandacht voor de gewenste inrichting van de wegen. De raad heeft aangegeven te willen kijken of meer wegen in de gemeente Heemstede ingericht kunnen worden als 30 km/uur gebied. Hiertoe is een eigen werkgroep ingesteld waarmee afstemming heeft plaatsgevonden. De werkgroep heeft uitgesproken over welke wegen de discussie moet plaats gaan vinden over de keuze tussen gebiedsontsluitingsweg of erftoegangsweg. Deze informatie is verwerkt in de voorliggende producten.

Toelichting op de voorgelegde stukken

De wegcategorysering is opgebouwd uit twee delen:

- Deel A bevat een beschrijving van het gevolgde proces om te komen tot de Wegcategorysering;
- Deel B bevat de uitwerking voor de gemeente Heemstede. Deel B is in ontwikkeling. Wat daarin nog ontbreekt is de input van de raadscommissie en de input vanuit de bewoners (participatietraject). Uiteindelijk zal dit moeten gaan leiden tot een voorstel aan de raad tot vaststelling van de nieuwe wegcategorysering.

MOTIVERING

Bij een wegcategorysering in Nederland wordt vanuit het programma Duurzaam Veilig gesproken over drie type wegen:

- Stroomwegen (SW)
- Gebiedsontsluitingswegen (GOW)
- Erftoegangswegen (ETW)

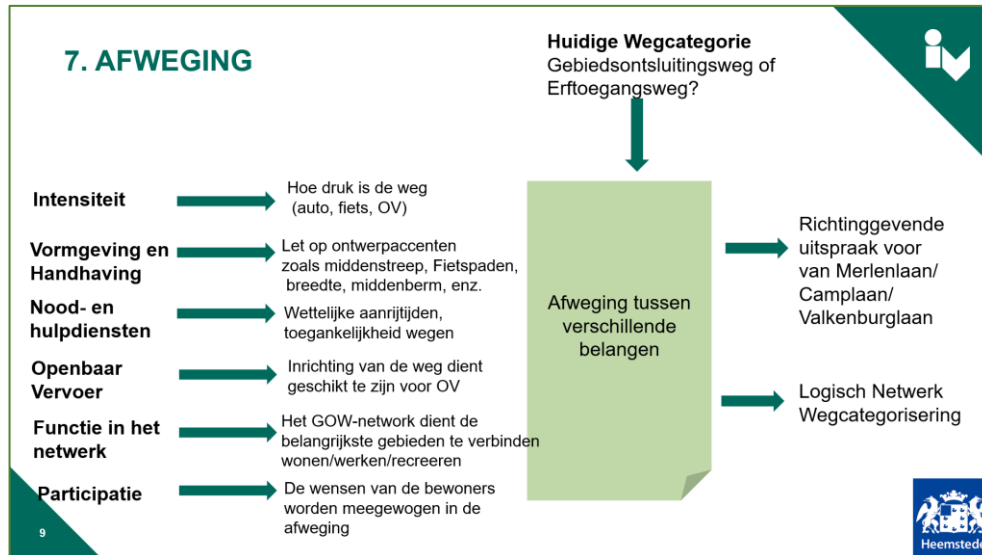
Stroomwegen zijn wegen met een primaire verkeersfunctie waar zo veel mogelijk conflictvrije afwikkeling plaatsvindt. Voorbeelden van stroomwegen zijn autosnelwegen of de N205 – Driemerenweg. Dit type weg komt niet voor in de gemeente Heemstede.

Gebiedsontsluitingswegen zijn wegen met zowel doorstroming als uitwisseling tot doel. Het langzame verkeer wordt gescheiden van het snelverkeer, bijvoorbeeld door vrijliggende fietspaden. Binnen de bebouwde kom geldt een snelheid van 50 km/uur of 70 km/uur. Voorbeelden van dit type weg zijn de N201 Heemsteedse Dreef of de N206 Herenweg.

Erftoegangswegen zijn wegen waar de verblijfsfunctie dominant is en zijn bestemd voor het toegankelijk maken van de percelen. Het langzame en het snelverkeer rijdt gemengd en binnen de bebouwde kom geldt een maximum snelheid van 30 km/uur. Alle woonstraten vallen onder deze categorie.

Met de wegcategorysering wordt een uitspraak gedaan over de overige wegen, die zowel een verblijfsfunctie als een doorstromingsfunctie kennen. Doel van de actualisatie is te bepalen wat de primaire functie is op de hier gepresenteerde wegen: verblijven of doorstroming.

Om te bepalen welke functie primair is, moet keken worden naar verschillende aspecten. In figuur 1 staat schematisch weergegeven welke aspecten meegewogen worden.

Figuur 1: afweging bij wegcategorisering

- **Intensiteit**; de hoeveelheid verkeer (personenauto's, vrachtverkeer, fietsers, voetgangers) geeft een indicatie van het belang van deze weg.
- **Vormgeving en handhaving**; de inrichting van de weg (gescheiden rijbaan, vrijliggend fietspad, parkeervakken, verkeerslichten, oversteekvoorzieningen) geeft een indicatie voor de huidige functie van de weg. De inrichting van de weg moet in overeenstemming zijn met de functie van de weg. De inrichting van de weg moet de gewenste snelheid afdwingen. Alleen wanneer de inrichting past bij de geldende snelheid, dan zal handhaving door de politie op die snelheid mogelijk zijn.
- **Nood- en hulpdiensten**; de brandweer, politie en ambulances maken bij voorkeur gebruik van de GOW's. De inrichting van een ETW is minder geschikt voor de nood- en hulpdiensten.
- **Openbaar Vervoer**; Busroutes lopen bij voorkeur over GOW's. De inrichting van een ETW is minder geschikt voor bussen. Uitzondering betreft de buurtbus (8 persoons).
- **Functie in het netwerk**; Het GOW netwerk verbindt de belangrijkste gebieden met elkaar. Het doorgaande verkeer in een gemeente dient afgewikkeld te worden via het GOW. Doorgaand verkeer van Hoofddorp naar Haarlem of Zandvoort loopt via het GOW-netwerk.
- **Participatie**; wensen van bewoners kunnen meegewogen worden bij de bepaling of wegen GOW dan wel ETW moeten zijn. Naast een brede participatie voor geïnteresseerde bewoners wordt de nieuwe stichting 'Veilig Verkeer Heemstede' benaderd als overlegpartner in het vervolgtraject.

Collegebesluit

Collegevergadering: 26 mei 2020

Met de input wordt voor de wegenstructuur van Heemstede bepaald welke wegen primair een doorstromingsfunctie hebben en dus GOW zijn en welke wegen primair een verblijfsfunctie hebben en dus ETW zijn.

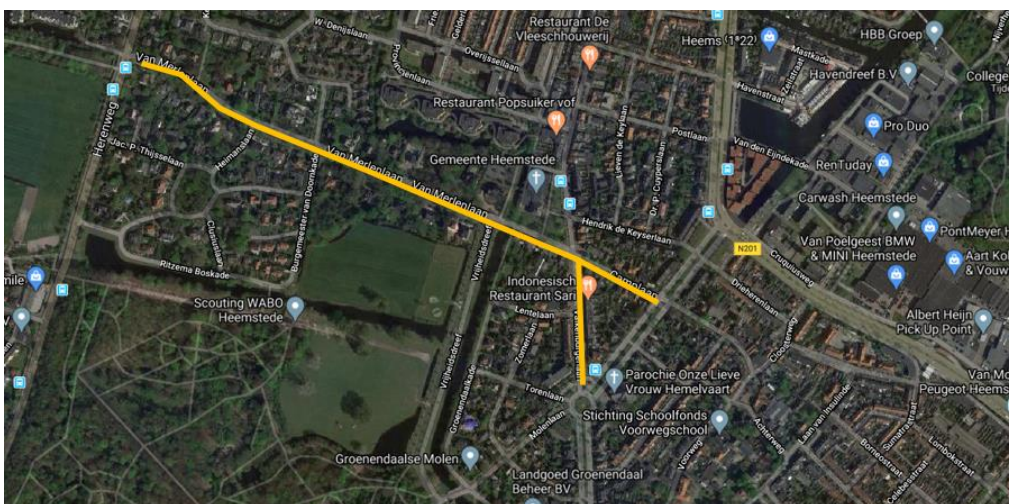
Afstemming met Raadswerkgroep

De Raadswerkgroep heeft aangegeven te willen verkennen of meer wegen in Heemstede kunnen worden voorzien van een 30 km/uur-regime. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Enkele wegen in Heemstede zijn primair voor de doorstroming. Een snelheidsregime op deze wegen van 30 km/uur is ongewenst. De volgende wegen zijn benoemd:
  - Heemstedse Dreef;
  - Herenweg;
  - Leidsevaartweg;
  - Glipperweg – Glipper Dreef – Valkenburgerlaan (tot het Valkenburgerplein);
  - Cruquiusweg (hoofdrijbaan).
- Wegen die nu een snelheidsregime van 30 km/uur hebben, houden dit.
- Over de overige wegen dient een afweging plaats te vinden welke categorisering en dus welke snelheid passend is.

Van Merlenlaan

Aangezien het project 'vervanging riool Van Merlenlaan' gericht is op uitvoering in 2021 en de voorbereiding daarvan al loopt, wordt voorgesteld in die voorbereiding vast te betrekken de mogelijkheid om de Van Merlenlaan te categoriseren als erftoegangsweg, waarmee het snelheidsregime 30 km/uur wordt. De maatregelen die hierbij horen worden daarmee al in beeld gebracht. De Camplaan / Valkenburgerlaan ten westen van de Heemstedse Dreef hebben een directe functionele relatie met de Van Merlenlaan (zie figuur 2), en daarom worden ook voor die wegen 30 km/uur maatregelen in beeld gebracht, en de daarbij behorende investering. Met dit laatste is in de (meerjaren)begroting nog geen enkele rekening gehouden.

Figuur 2: uitsnede Van Merlenlaan / Camplaan / Valkenburgerlaan

Collegebesluit

Collegevergadering: 26 mei 2020

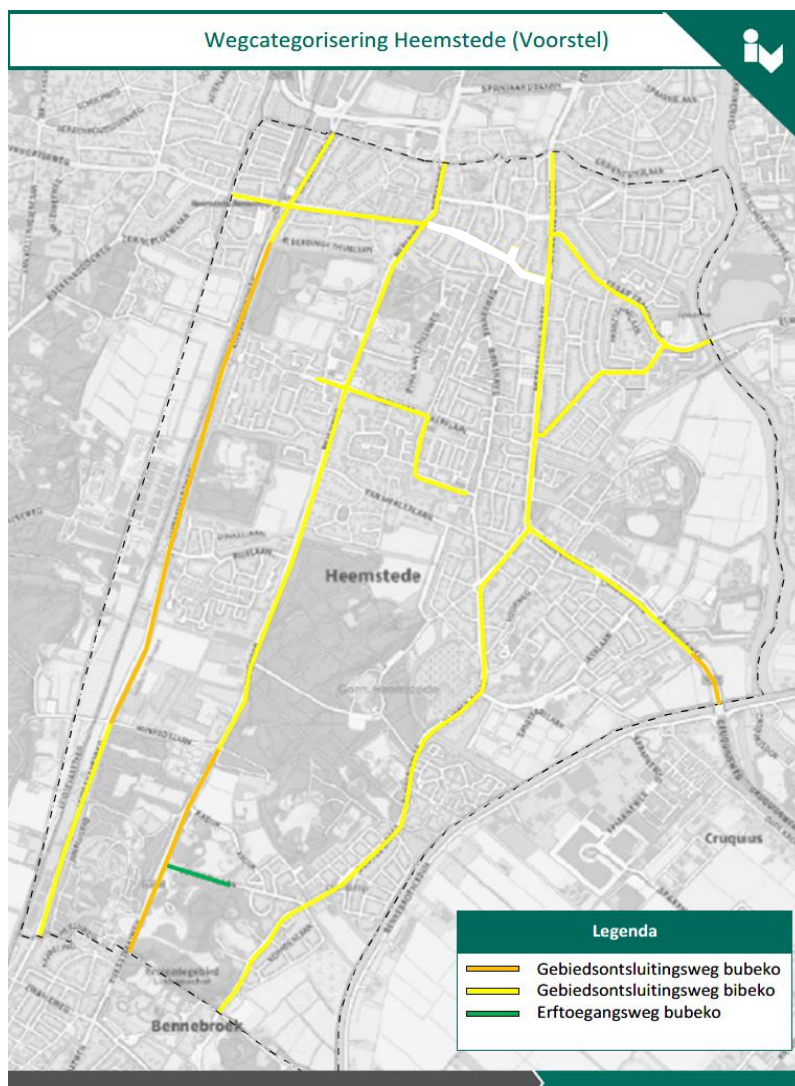
Het voorlopige voorstel voor de wegcategorysering

Om te komen tot het voorstel voor een wegcategorysering zijn de uitgangspunten van raads werkgroep gehanteerd en is de analyse over de inrichting en functie van de wegen toegevoegd. Hierbij zijn de volgende overwegingen gehanteerd:

- Wegen die primair een doorstromingsfunctie hebben (conform raads werkgroep) blijven GOW:
  - Heemstedse Dreef;
  - Herenweg;
  - Leidsevaartweg;
  - Glipperweg – Glipper Dreef – Valkenburgerlaan (tot het Valkenburgerplein);
  - Cruquiusweg (hoofdrijbaan).
- Wegen die een essentiële schakel vormen in het netwerk voor de gemeente Heemstede voor de noord- en hulpdiensten, het openbaar vervoer en voor het doorgaande verkeer in Heemstede blijven GOW-50. Dit betreft:
  - Cesar Francklaan;
  - Johan Wagenaarlaan;
  - Zandvoortselaan;
  - Kerklaan/Provinciënlaan.
- Bij oost-west verbindingen door Heemstede met zowel een verblijfs- als een doorstromingsfunctie waarbij de verblijfsfunctie primair is, wordt de indeling gewijzigd van GOW naar ETW en wordt de maximum snelheid op termijn verlaagd van 50 naar 30 km/uur. Dit betreft:
  - Van Merlenlaan (inclusief Camplaan en Valkenburgerlaan ten westen van Heemstedse Dreef);
  - Lanckhorstlaan;
  - Javalaan / Sportparklaan.
- Op wegen die nu al vormgegeven zijn als ETW maar waar een snelheid geldt van 50 km/uur, geldt het advies om de inrichting van de weg en daarmee de snelheid op termijn terug te brengen naar 30 km/uur. Dit betreft:
  - Cruquiusweg, noordelijke parallelweg;
  - Camplaan (ten oosten van de Heemstedse Dreef);
  - W. Denijslaan;
  - Broeder Josephlaan.

De voorgestelde wegcategorysering staat weergegeven in figuur 3.

Figuur 3: voorstel wegategorisering Heemstede

Relatie met overig relevant beleid

Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland 2020-2050

De in februari 2020 door de Raad besproken Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland 2020-2050 (niet vastgesteld) beoogt de richting aan te geven die de vier gemeenten op willen met het verkeer- en vervoer. Eén van de doelen betreft een heldere routing door de regio, waarbij het doorgaande verkeer geleid wordt via de wegen die daarvoor geschikt zijn.

Realisering aanpassingen volgend uit nieuwe wegategorisering

Het is van belang te benadrukken dat aanpassingen in de wegategorisering niet meteen tot daadwerkelijke maatregelen leiden. Het wijzigen van een

Collegebesluit

Collegevergadering: 26 mei 2020

snelheidsregime van 50 naar 30 km/uur vereist maatregelen om de gewenste snelheid af te dwingen. Het enkel plaatsen van een ander verkeersbord is onvoldoende en geeft geen mogelijkheden tot handhaving.

Er is dus separate besluitvorming nodig per aanpassing waar het gaat om de te treffen maatregelen. In deel A is te zien dat deze aanpassingen vergaand kunnen zijn. En ook moet daarvoor geld vrijgemaakt worden.

Aanpassingen kunnen hun plek vinden in het Actieplan Aanpak Verkeersdruk. De combinatie wordt gezocht met onderhoudsprojecten, zoals bijvoorbeeld bij de Van Merlenlaan het geval is. Bij knelpunten kan altijd besluitvorming plaats vinden.

Voor het verwachtingspatroon is het goed in herinnering te roepen dat de inrichting van 30 km/uur gebieden zoals die zijn opgenomen in het 20 jaar geleden vastgestelde wegcategoryseringsplan, gerealiseerd is in een periode van 18 jaar.

FINANCIËN

Het opstellen van de nieuwe wegcategorysering zelf heeft geen financiële gevolgen. Om de inrichting van de wegen in overeenstemming te brengen met de gewenste functie zijn er, zoals hiervoor gesteld, wel financiële consequenties. Welke maatregelen nodig zijn en welke kosten daaraan zijn verbonden zal per project bepaald worden. Daar geeft de wegcategorysering geen antwoord op. De combinatie van maatregelen en kosten leiden per project tot een aanvraag voor het benodigde krediet, waarbij vooral de combinatie met de uitvoering van groot onderhoud wordt gezocht.

PLANNING/UITVOERING

Om te komen tot een geactualiseerde wegcategorysering stellen wij het volgende tijdspad voor:

- Bespreking in de commissie ruimte: juni 2020;
- Participatie inwoners: tweede halfjaar 2020;
- Vaststelling wegcategorysering: januari 2021.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Zodra de zienswijze van de commissie is verkregen en verwerkt zal er een participatieproces worden gestart. Dat is gericht op individuele inwoners en op betrokken groeperingen zoals de nieuwe stichting Veilig Verkeer Heemstede, de Fietzersbond, de ANWB, etc. Daarnaast worden daar ook expliciet in betrokken de hulpdiensten. De keuze voor een erftoegangsweg in plaats van een gebiedsontsluitingsweg is immers van belang voor de aanrijtijden en voor het operationeel gebied vanuit de kazerne aan de Nijverheidsweg.

Dit participatieproces wordt nog precies uitgewerkt, maar qua tijd zal hiervoor de tweede helft van dit jaar worden gebruikt.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is benoemd als één van de belangrijkste thema's in deze raadsperiode. Onderdeel van het plan wegcategorysering is het benoemen van die wegen waar de verblijfsfunctie primair is. Het aantal wegen waar een snelheidsregime van 30 km/uur geldt, gaat toenemen. Dit geeft een positieve bijdrage op het aspect Duurzaamheid.

Collegebesluit

Collegevergadering: 26 mei 2020

BIJLAGEN

- Wegcategorisering Deel A
- Wegcategorisering Deel B
- Duiding verkeerstellingen november 2019